

ชื่อพอนต์: TH Charm of AU

ชื่อผู้ออกแบบ:

email:

การพิมพ์หนังสือในประเทศไทย

โดย ฟ. ฮัลเลอร์ จากหนังสือตรรกศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

(๑๒/๒๗) ฝ่ายเราชาวไทย ตามเสียงเล่าลือกันว่า ได้เริ่มมีโรงพิมพ์ขึ้นในเมืองไทย ครั้งแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ในระหว่างคริสต์ศักราช ๑๖๗๑ ถึง ๑๖๘๘ ซึ่งตรงกับระหว่างพุทธศักราช ๑๒๑๔ ถึง ๑๒๓๑ คือ สองร้อยกว่าปีมาแล้ว

ครั้งนั้นเป็นคราวแรกที่ปรากฏชัดว่า ได้มีบาทหลวงฝรั่งเศส มาตั้งสิ่งสอนศาสนาคริสต์ในเมืองไทย และในจำนวนบาทหลวงที่แรกมาเมืองไทยนั้น มีท่านสังฆราชองค์หนึ่ง ชื่อ ลาโน เป็นผู้รู้จักภาษาไทยได้ดีผู้หนึ่งในสมัยนั้น ท่านจึงได้เริ่มแปล และแต่งหนังสือศาสนาคริสต์เป็นภาษาไทยเพื่อเป็นหนทางชักนำให้คนเมืองนี้ สื่อมโนในศาสนาของท่าน หนังสือเหล่านั้นปรากฏว่าท่านแต่งมากมายถึง ๑๖ เล่ม นอกนั้นท่านยังได้สร้างศาลาเรียนขึ้นในที่พระราชทานที่ตำบลเกาะมหาพราหมณ์ เหนือกรุงเก่าขึ้นไปหน่อย และตามเสียงบางคนกล่าวกันว่า ที่โรงเรียนมหาพราหมณ์นั้น ท่านได้ตั้งโรงพิมพ์ขึ้นไว้ด้วย นับว่าสมเด็จพระนารายณ์ทรงพอพระทัยการพิมพ์ตามวิธีฝรั่งของท่านสังฆราชลาโน ถึงกับทรงโปรดให้ตั้งโรงพิมพ์ขึ้นที่เมืองดพบุรี เป็นส่วนของหลวงอีกโรงหนึ่งต่างหาก แต่เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ลงแล้ว พระเจ้าแผ่นดินต่อมาไม่ทรงโปรดของฝรั่ง การพิมพ์จึงเลยทรุดโทรมแต่นั้นมา

แต่ตรงข้อที่ว่า ได้มีโรงพิมพ์ขึ้นในเมืองไทยครั้งแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์นี้ ยังเป็นปัญหาอยู่รู้ไม่สู้แน่นัก ถ้าจะกล่าวโดยทางสันนิษฐานแล้วก็พอจะเชื่อได้บ้างว่า เป็นจริงดังคำเขาเลื้อ เพราะตามเจตหมายเหตุของบาทหลวงซึ่งได้เขียนไว้ในสมัยนั้นปรากฏว่า ครั้งนั้นบาทหลวงดังกล่าวมีเจตหมายบอกบุญไปยังหัวหน้านิซซึ่งต่างประเทศในกรุงปารีส กล่าวถึงเรื่องการพิมพ์เป็นใจความดังนี้ว่า

“ถ้าท่านอยากได้รับส่วนแบ่ง ในการช่วยแผ่พระศาสนาคริสต์ ให้แพร่หลายในเมืองไทยแล้ว ขอท่านได้โปรด ช่วยซื้อหาเครื่องพิมพ์ ส่งมาให้สักเครื่องหนึ่งเถิด มิซซึ่งเมืองไทยนี้จะได้มีโรงพิมพ์สำหรับพิมพ์หนังสือเหมือนที่เขาทำ กันแล้วในเมืองมะนิลา เมืองคูอาและเมืองมะเกานัน”

(๒๖/๓๖) ฝ่ายเราชาวไทย ตามเสียงเล่าลือกันว่า ได้เริ่มมีโรงพิมพ์ขึ้นในเมืองไทย ครั้งแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ในระหว่างคริสต์ศักราช ๑๖๗๑ ถึง ๑๖๘๘ ซึ่งตรงกับระหว่างพุทธศักราช ๒๒๑๔ ถึง ๒๒๓๑ คือ สองร้อยกว่าปีมาแล้ว

ครั้งนั้นเป็นคราวแรกที่ปรากฏชัดว่า ได้มีบาทหลวงฝรั่งเศส มาตั้งสิ่งสอนศาสนาคริสต์ในเมืองไทย และในจำนวนบาทหลวงที่แรกมาเมืองไทยนั้น มีท่านสังฆราชองค์หนึ่ง ชื่อ ลาโน เป็นผู้รู้จักภาษาไทยได้ดีผู้หนึ่งในสมัยนั้น ท่านจึงได้เริ่มแปล และแต่งหนังสือศาสนาคริสต์เป็นภาษาไทย เพื่อเป็นหนทางชักนำให้คนเมืองนี้เลื่อมใสในศาสนาของท่าน หนังสือเหล่านั้นปรากฏว่าท่านแต่งมากมายถึง ๒๖ เล่ม นอกนั้นท่านยังได้สร้างศาลาเรียนขึ้นในที่พระราชทานที่ตำบลเกาะมหาพราหมณ์เหนือกรุงเก่าขึ้นไปหน่อย และตามเสียงบางคนกล่าวกันว่าที่โรงเรียนมหาพราหมณ์นั้น ท่านได้ตั้งโรงพิมพ์ขึ้นไว้ด้วย นับว่าสมเด็จพระนารายณ์ทรงพอพระทัยการพิมพ์ตามวิธีฝรั่งของท่านสังฆราชลาโน ถึงกับทรงโปรดให้ตั้งโรงพิมพ์ขึ้นที่เมืองลพบุรี เป็นส่วนของหลวงอีกโรงหนึ่งต่างหาก แต่เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ลงแล้ว พระเจ้าแผ่นดินต่อมาไม่ทรงโปรดของฝรั่ง การพิมพ์จึงเลยทรุดโทรมแต่นั้นมา

แต่ตรงข้อที่ว่า ได้มีโรงพิมพ์ขึ้นในเมืองไทยครั้งแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์นี้ ยังเป็นปัญหาอยู่รู้ไม่สู้แน่แน่ ถ้าจะกล่าวโดยทางสันนิษฐานแล้วก็พอจะเชื่อได้บ้างว่า เป็นจริงดังคำเขาสื่อ เพราะตามจดหมายเหตุของบาทหลวงซึ่งได้เขียนไว้ในสมัยนั้นปรากฏว่า ครั้งนั้นบาทหลวงสังฆราชลาโนมีจดหมายบอกบุญไปยังหัวหน้ามิชชันนารีซึ่งต่างประเทศในกรุงปารีส กล่าวถึงเรื่องการพิมพ์เป็นใจความดังนี้ว่า

“ถ้าท่านอยากได้รับส่วนแบ่ง ในการช่วยแผ่พระศาสนาคริสต์ ให้แพร่หลายในเมืองไทยแล้ว ขอท่านได้โปรด ช่วยซื้อหาเครื่องพิมพ์ ส่งมาให้สักเครื่องหนึ่งเถิด มิชชันนารีเมืองไทยนี้จะได้มีโรงพิมพ์สำหรับพิมพ์หนังสือเหมือนที่เขาทำ กันแล้วในเมืองมะนิลา เมืองคูอาและเมืองมะเกานัน”

แนวความคิดในการออกแบบ:

ดัดแปลงจากลายมือภาษาไทยดั้งเดิมที่ใช้เขียนในประกาศนียบัตร ที่มักเขียนด้วยปากกาคอตแรง มีลักษณะหางแหลมๆแล้วส้นแบบไทยๆ ลายเส้นจะเล็กและแหลมค่อนข้างอ่านยากแต่เป็นลักษณะตัวเขียนแบบไทย

ก ข ขค ขคฆ ง จ ฉ ช ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น

บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ

๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๐

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๐

ฤ ฦ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

ยานนาวาวิเศษ

- ๑ วิชาเหมือนสินค้า อันมีค่าอยู่เมืองไกล
ต้องยากลำบากไป จึงจะได้สินค้ามา
- ๑ จงตั้งเอากายเจ้า เป็นสำเภาอันโสภณ
ความเพียรเป็นโยธา แขนซ้ายขวาเป็นเสาใบ
- ๑ นิ่งเป็นสายระยาง สองเท้าต่างสวมไม้
ปากเป็นหางงานไป อัฐมาสัยเป็นเสียมียง
- ๑ สติเป็นหางเสือ สือท้ายเรือไวให้เที่ยง
สือไวอย่าให้เอียง ตัดแล่นเสียงข้ามคงคา
- ๑ มีปัญญาเป็นกลองแก้ว สองตุแถมแนวหินผา
เจ้าจงเอาหุตา เป็นล้าต่ำฟังตุลุม
- ๑ ขี้เกียจคือปลาร้าย จะทำลายให้เรือจม
เอาใจเป็นปีนคม มิงระตมให้จมไป
- ๑ จึงจะได้สินค้า คือวิชาอันพิสดาย
จงหมั่นมั่นหมายใจ อย่าได้คร้านการวิชา
(ของโบราณ)